

PREPOROD

www.sindikat-preporod.hr

**Riječ
predsjednika**

DEVETI KRUG

Hrvatska se nagledala svakojakih čuda, al ne nađe „štrika za toliko Juda“ – zborio je ovako, ili nekako slično, početkom prošlog stoljeća, najveći pjesnik među čelistima i najveći violončelist među pjesnicima. Da se kojim slučajem sprovodi neko nadmetanje u izdaji, Hrvati bi bili sve samo ne planetarno nepoznat narod. Povijest izdaje u hrvatskom sindikalnom pokretu skoro da je starija od samog pokreta. „U početku bijaše jurlinizam...“ – riječi su koje bi savršeno pristajale svakoj prologomeđi hrvatskog sindikalizma. Članstvo se izdavalо svih ovih godina uglavnom na dva načina. Sinekurski i interesno. Jedni bi sindikalne funkcije zamjenjivali političkim sinekurama, dok bi drugi vlastite interese i interese članstva prepostavlјali interesima članova, odnosno radnika.

Netom završeni kolektivni pregovori za srednje školstvo sjajno ilustriraju drugu mogućnost sindikalne izdaje. Svaki pregovori, ma tko ih i kada vodio, mogu biti uspješni i neuspješni. Uspješni završavaju većom plaćom i novim pravima, neuspješni smanjenjem plaće i gubitkom materijalnih prava. Kako su sindikati javnih službi, među njima i većinski srednjoškolski sindikat, prethodno već zaposlenima smanjili plaću, pregovarački je pritisak ovaj puta bio usmjeren prema materijalnim pravima. Vladinoj je pregovaračkoj poziciji vjetar u leđa predstavljalo prethodno potpisivanje Temeljnog kolektivnog ugovora kojim se osam samoproglašenih sindikata-pregovarača odreklo ovogodišnje božićnice i prava na cipelarinu. Situaciju je dodatno usložnjavala činjenica da je pravo na 1250 kn božićnice proistjecalo iz još uvijek važećeg srednjoškolskog kolektivnog ugovora. Pojednostavljeno rečeno jedini način da zaposleni u srednjim školama ostanu bez božićnice bilo je da sindikalna strana na to pristane. U suprotnom, Vlada bi bila na velikim mukama.

Umjesto da sindikat Vladu stavi na muke, Nezavisni je sindikat učini sve što je bilo potrebno kako bi olakšao položaj predstvincima Vlade. A zašto? Pravo je pitanje, baš to, a zašto? Pjesnik reče: „Zato što taj vrh, to božje, zaboravi na svoje podnožje“ Baš se u ovom stihu krije odgovor na postavljeno pitanje. Godinama je već ovaj sindikat izgubio svaku vezu sa svojim podnožjem, odnosno članstvom. Da te veze nema, osim kad treba svakog mjeseca prikupiti sindikalnu glavarinu, najbolje svjedoči činjenica da nikome u sindikatu nije bilo ni na kraj pameti pitati što misli članstvo o blagdanском poklonu Kosorici pojedinačno teškom 1250 kn, ali skupno više od 26 mil. kn. Drugi je razlog još prozaičniji. Vladu je trebalo vratiti uslugu za protuzakonito formirani Pregovarački odbor, odnosno formiranje istoga na temelju podataka među kojima su zamraćeni podaci za čak 21 srednju školu s preporodovim članstvom. Ruka ruku mijе, obraz obadvije. S tim da obraza ovdje podjednako nemaju ni protagonisti s vladine ni akteri sa sindikalne strane.

Izgubiti u tren dva konkretna materijalna prava samo po sebi je strašno. Ipak još strašnije je što su se poslije „uspješnih“ pregovora, (Bože moj dragi što bi tek bilo da su pregovori bili manje uspješni ili čak neuspješni?) kolege iz Nezavisnog sindikata na teren poslale informaciju kako gubitak materijalnih prava treba prihvati kao božićni poklon zaposlenicima. Dakle nije dosta da sam ti nešto oduzeo, nego treba toga kome se uzelo još i dodatno izvrijedati. Za ne povjerovati! No najnevjerljatnije u svemu ovome jeste što se sindikalnim protagonistima ništa, ama baš ništa, neće dogoditi. Tu i tamo će netko u zbornici tjedan dva jamrati, a onda će sve natkriliti zaborav naš svagdašnji. I tako do neke slijedeće izdaje. Izdajnici će biti isti, samo će se promjeniti materijalna prava koja će ispariti. Bez otpora, bez štrajka, bez prosvjeda.... Bez ispaljenog metka! Bilo kako bilo, parafrazirajmo na kraju još jednom pisca iz prve rečenice ovog uvodnika, „...i božićnicu i cipelarinu zakopaše krišom. Dragi čitaoče, krišom!“

NOVI SREDNJOŠKOLSKI KOLEKTIVNI UGOVOR

POKLONILI NAM KONJA POKVARENH ZUBI

Nakon ovoga uvjerojao sam se da Mihalincu ne treba vjerovati ni kad poklone nosi

Ue-glasniku Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama Hrvatske od 22. prosinca 2010. godine obznanjeno je, citiram: „Božićni poklon za sve zaposlene u sustavu srednjoškolskog obrazovanja – potpisani je novi Granski kolektivni ugovor za srednje školstvo.“ Iako stara izreka kaže da se poklonjenom konju ne gleda u zube, ovom konju, kojeg je u ime zaposlenih u sustavu srednjoškolskog obrazovanja primio predsjednik Branimir Mihalinec, ipak je dobro zaviriti u zube. Već sam način i žurba da se poklon uruči ukazivala je da se tu radi o nekoj podvali pa se već samo letimičnim pogledom moglo uočiti da nam je poklonjen konj pokvarenih zubi. Neki zubi bi mu se trebali popraviti, neki izvaditi, a dosta ih nedostaje. Posebno je uočljiva svježa rana na mjestima iz kojih su ispalni božićnici i cipelarina kao i davno upravnjeno mjesto za ugradnju bonusa. Unatoč tomu, morat ćemo ga jahati i timariti četiri godine. Ako prije ne krepa.

No, šalu na stranu, jer s ovako značajnim aktom ne bi se smjelo šaliti. Proglasiti Kolektivni ugovor poklonom itekako je neslana šala koja ujedno od institucije kolektivnog pregovaranja jednostavno pravi spračinu. Kolektivni ugovor jednostavno se ne može prikazivati kao poklon, jer je to nešto na što imamo pravo i o čijem se sadržaju pregovara, dogovara i po potrebi radi pritisak na poslodavca. Ako se, pak, složimo s tim da je kolektivni ugovor nešto što nam se poklanja, onda se svakako treba zapitati čemu nam sindikat. Sindikat time postaje potpuno suvišan, a plaćanje članarine bacanje novca, jer osnovna je zadaća sindikata

kolektivno pregovaranje. Kolektivni ugovor kao poklon može uzeti samo onaj tko pregovarat će ne želi, nema snage za pritisak ili ga nije briga za interese onih u čije ime kolektivni potpisuje. Umjesto poklonjeni, novi bi se Kolektivni ugovor za srednje škole prije mogao nazvati nametnutim ili oktroiranim, budući da se one na koje se odnosi nije ništa pitalo. Tome u prilog ide i činjenica da novopotpisani Ugovor stupa na snagu i primjenjuje se u trenutku kada je na snazi i tada još uvijek postojeći. Tako smo punih deset dana imali čak dva Kolektivna ugovora. Razlog toj žurbu je poznat. Zaposlenima u srednjoškolskom obrazovanju trebalo je ukinuti pravo na božićnicu, a nekim i cipelarinu. Kako prilikom pakiranja poklona ne bi tko prigovarao i pokvario scenarij, trebalo je brižno odabrat pogodan pregovarački odbor. Nije stoga čudo da su ga sačinjavali samo članovi NSZSŠH.

Baš me zanima hoće li se i članovi NSZSŠH odvažiti poklonjenom konju zaviriti u zube. Hoće li shvatiti da su mu i ovi postojeći jako klimavi i da bi još poneki mogli ispasti. Po mojoj procjeni, među prvima ispadala onaj na mjestu regresa. Odavno već nisam siguran ni u jedno pravo koje mi štite Ribić i Mihalinec. Ono što je sigurno jest da ću u mirovinu odjehati na darovanom krezubom konju s bonusom uz umanjenje plaće. Nakon ovakvog poklona, uvjerojao sam se da Mihalincu ne treba vjerovati ni kad poklone nosi. I sretna nam nova 2011.

Ivan Korotaj

NOVI OSNOVNOŠKOLSKI KOLEKTIVNI UGOVOR

PREGOVORI ZASTALI, CIPELARINA IDE DALJE!

Nakon što su 21. prosinca osnovnoškolski pregovori obustavljeni do daljnje, samo od sebe se postavilo pitanje što će biti s onim materijalnim pravima koja zaposlenicima nije moguće oduzeti a da se prethodno restrikтивna odredba ne unese u sadržaj granskog Kolektivnog ugovora? Iako je odgovor jednostavan, ipak ga vrijedi još jednom ponoviti. Sve dok se granskim Kolektivnim ugovorom eventualno ne riješi drugačije, zaposlenicima pripadaju sva materijalna prava koja im je osiguravao dosad važeći Kolektivni ugovor. Kako je osnovnoškolski Kolektivni ugo-

vor u produženoj primjeni, sukladno tome dalje vrijede sve njegove odredbe. Svim zaposlenicima u osnovnoškolskim ustanovama koji imaju pravo na cipelarinu ostvarivanje ovog prava zajamčeno je sve dok se granskim Kolektivnim ugovorom ovo pitanje drugačije ne uredi. Prema tome zaposlenici koji su do sada primali mjesечно 263 kn, ovu će naknadu primati sve dok se pregovori ne završe, odnosno dok se kroz pregovore ova restrikcija ne ugradi u granski Kolektivni ugovor.

M.R.

PRIJEDLOG ZAKONA O PROSVJETNOJ INSPEKCIJI

Nacrt Prijedloga Zakona o prosvjetnoj inspekciji ne rješava dva najvažnija problema prosvjetne inspekcije: nedostatan broj inspektora i neusklađenost djelokruga rada i stručne osposobljenosti samih inspektora. Nema tog ustroja koji bi omogućio da 25 inspektora efikasno inspekcijski nadzire rad više od 80 tisuća zaposlenih u predškolskim, osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama, odnosno više od 700 tisuća polaznika dječjih vrtića, osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova. Također, djelokrugom rada inspektora isprepliću se 3 područja njihova djelovanja: pravni, pedagoški i finansijski. Postoji veliki nesklad između stručnih profila zaposlenih inspektorica i inspektora i područja koja „pokrivaju“ zaposlenici inspekcijske službe. Više od 80% zaposlenih jesu po struci pedagozi, od učitelja i stručnih suradnika do nastavnika, iako je među poslovima prosvjetne inspekcije (ukupno 31 različit posao) više od 90% predstavljaju poslovi za čije bi se obavljanje trebala podrazumijevati pravna naobrazba. U svakodnevnoj praksi naši inspektori nerijetko obavljaju nadzor rada osoba u području u kojem su nadzirane osobe daleko kompetentnije od osoba koje nadzor obavljaju. Po opsegu manje zastupljen, ali po posljedicama možda i važniji, javlja se i problem potpune nekvalificiranosti inspektora-pravnika za obavljanje poslova nadzora nad poslovima praćenja rada i napredovanja učenika, ocjenjivanja, izricanja pedagoških mjera, pohvaljivanja i nagrađivanja učenika i sl. Inspektori-pravnici ocjenjuju kvalitetu pedagoškog rada iako je, gotovo redovito, „vlastito učeničko iskustvo“ jedina njihova veza pravnika s problematikom s kojom se susreću obavljajući nadzor. Jedino rješenje navedenog problema nalazi se u dislociranju svih poslova pedagoške provenijencije ili u strogom razdvajanju inspekcijskih nadzora pedagoške i pravne naravi, odnosno poslova vezanih uz poznavanje financija. Unatoč činjenici da u Nacrtu Prijedloga Zakona o prosvjetnoj inspekciji nema ni naznaka o prepoznavanju važnosti spomenutih problema ipak vrijedi spomenuti nekoliko konkretnih primjedbi čijim bi se prihvaćanjem Nacrt mogao unaprijediti, odnosno poboljšati.

Ustanove Javne, nadzor Tajan

Sviše se članaka Nacrtu nepravilnosti utvrđene nadzorom čuvaju se od očiju javnosti. Javnost, sukladno ovom zakonu, ne smije znati kakve se konkretnе nepravilnosti događaju u odgojno-obrazovnim ustanovama. Umjesto da su zaštićeni samo podaci koji su ionako posebnim zakonima zaštićeni, praksa je u mnogim europskim zemljama baš takva, ovim se Nacrtom od javnosti čuvaju utvrđene činjenice i podaci. Do zapisnika i rješenja gotovo je nemoguće doći bilo kome tko nije dužnosnik u prosvjetnoj administraciji ili obnašatelj neke od upravljačkih funkcija (ravnatelj ili predsjednik školskog odbora).

Najava nadzora

Obavještavanje ravnatelja o pokretanju nadzora uspostavlja se kao pravilo, dok se izuzetkom smatra nenajavljeni dolazak inspektora u ustanovu (procjena inspektora da bi najava umanjila učinkovitost nadzora). Umjesto da se stane na kraj dosadašnjoj praksi neformalnog obavještavanja ravnatelja, kako o sadržaju prijave tako i o vremenu odnosno izvršitelju nadzora, što je ravnateljima omogućavalo da prepravljaju „papirnate“ nepravilnosti, u budućnosti bi se, dakle, kanoniziralo nešto što suštinski dovodi u pitanje sam nadzor. Pravilo bi naime trebalo biti da obavijesti o početku nadzora nema, dok bi se tek u iznimnim slučajevima, ukoliko npr. sadržaj nadzora isključuje mogućnost prepravljanja dokumentacije, mogla predvidjeti mogućnost najavljenog nadzora.

Inspektorske predispozicije

Sve je samo ne lako racionalno objasniti možebitne razloge za drastična smanjenja godina staža potrebitih za obnaša-

nje poslova prosvjetnog inspektora i poslova višeg prosvjetnog inspektora. U situaciji posvemašnjeg preklapanja dviju struka, a nerijetko i treće, sama se od sebe nameće rješenje maksimalnog uvažavanja iskustva stečenog kroz radni staž, napose ako se radi o iskustvu na poslovima odgoja i obrazovanja. Zanimljivo je da u ovoj zemlji, za razliku od nekih drugih, nikome nije na pamet palo da bi inspektore trebalo birati između iskusnih i uspješnih ravnatelja. U situaciji kada evidentno postoji problem s nedostatnom stručnošću, točnije nedostatkom neophodne višestručnosti, u Hrvatskoj se ide u pravcu podcjenjivanja važnosti radnog iskustva. Umjesto da se iskustvo samo po sebi nametne kao prednost, mi neizravno prednost dajemo neiskustvu. Teško se oteti dojmu da ovo može razlog ne treba tražiti isključivo u tromom i nestimulativnom sustavu nagradivanja zaposlenih u državnim službama. Također, neprihvatljivo je da se uopće ne spominju stručne reference kao i druge predispozicije osobe koju će Vlada, na prijedlog ministra, imenovati za ravnatelja Uprave.

Ispitivanje učenika

Neprihvatljivo je da bilo kakvo ispitivanje učenika obavlja osoba bez određenih pedagoško-psiholoških kompetencija. Dobro je što se Nacrtom Zakona predviđa u ovim

PRIJEDLOG DORADITI!

Uvid u sadržaj Nacrt Prijedloga Zakona o prosvjetnoj inspekciji nedvosmisleno nas upućuje na zaključak kako su pojedina rješenja loša, dakle i neprihvatljiva, dok se neka druga rješenja mogu i moraju ocijeniti poboljšanjima. Prvo što upada u oči je rješenje prema kojem podnositelj prijave, u slučaju da se odluči kako nema potrebe za pokretanjem postupka, nema mogućnosti žalbe. S druge se strane, predviđa kako će o pokretanju inspekcijskog nadzora inspektor obavijesti ravnatelja nadzirane ustanove. Ne ide li se ovakvim rješenjem na ruku ravnateljima kojima se omogućava kako bi se što bolje pripremili za nadzor, odnosno na vrijeme uklonili nedostatke i nepravilnosti.

Dalje Zakonom se traži da sve podatke, činjenice i dokumentaciju do koje dodu u provođenju nadzora, inspektori čuvaju kao službenu tajnu. To je bitno u koliziji s prirodom posla prosvjetne inspekcije čiji bi rad trebao biti javan (dakako, s iznimkom podataka koji su zaštićeni posebnim zakonima), ali je i u koliziji s drugim propisima koji garantiraju pravo na pristup informacijama. S druge, pak, strane, identitet podnositelja podneska čuvati će se samo ako on to zatraži! Dakle, inspektori će, s jedne strane, biti tajni agenti koji će ravnateljima škola najavljivati svoj dolazak kako bi se ovi mogli što bolje pripremiti za garniranje podataka, dok se, s druge strane, otvaraju širom vrata mogućnosti da identitet podnositelja prijave bude javan, odnosno vršenju pritiska od strane npr. ravnatelja prema zaposleniku koji je podnio prijavu.

Osim što bi trebali biti tajni agenti, od inspektora se, ovim prijedlogom Zakona očekuje i da budu psiholozi, psihijatri... Naime, i inspektorji će od sada imati pravo upućivati radnike na procjenu radne sposobnosti. Pitam se, samo, na temelju kakvih to kvalifikacija ili sposobnosti će netko u petominutnom razgovoru ili još bolje bez tog razgovora (po instrukciji ravnatelja, možda) procijeniti da je nečije psihofizičko zdravlje narušeno u tolikoj mjeri da ga treba uputiti na prosudbu radne sposobnosti?! Na kraju će se još dogoditi da svi koji se ohrabre pisati protivnoj inspekcijskoj nisu uračunljivi i da ih treba ukloniti iz sustava odgoja i obrazovanja.

Među hvale vrijednim odredbama valja istaknuti obvezu inspektora da je dužan obaviti nadzor nad svim nezakonitostima koje uoči u radu škole, bez obzira jesu li mu one bile predmet nadzora ili ne. Isto tako, inspektor su dužni izdati prekršajni nalog, pa čak i podnijeti optužni prijedlog nadležnomu prekršajnom sudu, ako utvrde da je povredom propisa počinjen prekršaj. A ako ocijene da postoji osnovana sumnja u počinjenje kaznenog djela, inspektor su dužni podnijeti kaznenu prijavu nadležnomu tijelu. Također, ukoliko je ravnatelj donio odluku o otkazu radniku na nezakoniti način, inspektor će zabraniti provedbu takve odluke i narediti vraćanje radnika na posao. A ako je ravnatelj zasnovao radni odnos s radnikom na određeno vrijeme, a za to ne postoje opravdani razlozi, inspektor će narediti da se tom radniku ponudi sklapanje ugovora o radu na neodređeno vrijeme.

Sebastijan Troskot

slučajevima nazočnost pedagoga ili psihologa. Na žalost, još uvijek postoje odgojno-obrazovne ustanove u kojima pedagoško-psihološki neosposobljeni inspektorji neće u ispitivanju učenika moći računati na pomoć stručnih suradnika. Zbog višestruke osjetljivosti ove problematike svakako bi trebalo ustrajati na imperativnoj formulaciji *mora* umjesto predložene formulacije *može*.

Prosudba radne sposobnosti

Izravno upućivanje radnika na ovlaštenu prosudbu radne suprotnosti, od strane inspektora, znači zadiranje u, Zakonom o odgoju i obrazovanju uspostavljenu, ravnateljsku ovlast (upućivanje obrazloženog prijedloga školskom odboru) kao i ovlast školskog odbora (upućivanje radnika na ovlaštenu

prosudbu radne sposobnosti). Ako već postoje sumnje da pojedini ravnatelji iz „kolegijalnosti“ ne žele na ovaj način „provjeriti“ svoje radnike, ne bi li bolje rješenje od predloženog bilo da se i inspektoru omogući ista ovlast kao i ravnatelju, a da u oba slučaj školski odbor bude taj koji će radnika uputiti na procjenu radne sposobnosti.

Rokov

Koliko su god prihvatljivi kratki vremenski rokovi, predviđeni npr. za zabranu obavljanja odgojno-obrazovnih poslova (15 dana), toliko je neprihvatljivo nespominjanje vremenskih rokova za razrješenje ravnatelja. I dok radnik za dva tjedna može ostati bez svoga radnog mesta, na razrješenja pojedinih ravnatelja, inače predloženo od strane prosvjetnog inspektora, čak i nakon što se državni tajnik suglasio s istim, čeka se i duže od godinu dana. Problem je sve samo ne bezznačajan. Rad u školama, čiji ravnatelji iščekuju razrješenja, sve je samo ne normalan. Izostanak preciznih rokova za razrješenje ravnatelja ostavljanje je prostora manipulacijama, političkim pritiscima i korupcijii.

Financijske zlouporyabe

Ni novim Zakonom o prosvjetnoj inspekciji ne predviđa se efikasnija kontrola financijskog poslovanja odgojno-obrazovnih ustanova. Zadržava se naime postojeći dualizam prema kojem je onome koji u školstvu nešto plaća prepuštena i kontrola potrošenih sredstava. Niti Ministarstvo, a niti osnivači škola, dosadašnja praksa na to upućuje, nisu uspostavili efikasan sustav kontrole trošenja novca. Inspektore se novim Zakonom, ako uoče neku povredu propisa nad primjenom kojeg nadzor obavlja neka druga inspekcija, upućuje tek da su dužni izvijestiti tog nekog drugog na kršenje propisa. Kad se svemu ovome doda i finansijska nestručnost naših inspektora, jer niti pedagozi niti pravnici nisu i ne mogu biti stručnjaci za finansijska pitanja, jasno je da još uvijek nema stvarne volje za uspostavom efikasnijeg mehanizma finansijske kontrole rada odgojno-obrazovnih ustanova.

Kazne

Za pohvaliti je uspostava oštrijeg sustava novčanih kazni prema onima kojima se inspekcijskim nalazom utvrde određene nepravilnosti. Ostaje otvoreno pitanje visine predviđenih kazni, kao i osobe koju se kažnjava. Umjesto kažnjavanja pravne osobe, trebalo bi više ustrajati na kažnjavanju fizičke osobe. Osobito bi trebalo povesti računa i o tome da se onemogući dosadašnja praksa da se kazne usmjerene prema pojedincima „zaobilazno“ plaćaju iz sredstava predviđenih za normalan rad ustanova. Nije li vrijeme da se, osim raspoređivanja na druga radna mjesta u Ministarstvu, porazmisli i o finansijskom kažnjavanju onih inspektora koji nekvalitetnim i neodgovornim obavljanjem inspektorskog posla prouzroče materijalnu štetu, bilo pojedincu bilo ustanovi.

Nacrt zakona o prosvjetnoj inspekciji u svojoj suštini ne predstavlja zakonski prijedlog kojim bismo se bitno odmagnuli od zakonskog rješenja uspostavljenog prije 15-ak godina. Riječ je o prijedlogu propisa kojim se dosadašnji propis, s jedne strane, usklađuje s zakonskim promjenama koje su se u međuvremenu dogodile, dok se, s druge strane, predviđaju tek „kozmetičke“ preinake u složenom poslu inspekcijskog nadzora funkciranja odgojno-obrazovnih ustanova. Kada se svemu ovome doda da je inspekcijski posao tek nadogradnja onog temeljnog posla, a to je uspostava kvalitetnih odgojno-obrazovnih zakona i pravilnika, kao i donošenje daleko kvalitetnijeg općeg propisa s područja radnih odnosa, onda je jasno da se uspostava zakonitosti u sustavu odgoja i obrazovanja neće i ne može proizvesti samo efikasnijim funkciranjem inspekcijske službe.

**OSIGURANJE AUTOMOBILA – NOVA POGODNOST ZA ČLANOVE
INFORMIRAJTE SE KOD VAŠEG POVJERENIKA IЛИ NA
www.sindikat-preporod.hr**

Razgovor s povodom

SOLIDARNOST U TEŠKIM VREMENIMA

Povodom završetka sindikalne akcije „Božić u Metkoviću“ nekoliko smo pitanja postavili Željanu Brljeviću, sindikalnim povjerenikom u Osnovnoj školi don Mihovila Pavlinovića u Metkoviću.

Molimo vas da nam ukratko predstavite svoju podružnicu i kažete koliko je vaših članova stradalo u poplavama u Metkoviću na samom kraju protekle godine?

*Sindikalna podružnica u OŠ don Mihovila Pavlinovića jedna je od prvih podružnica sindikata Preporod, a s ponosom ističem da smo dugi niz godina bili jedina podružnica Preporoda u cijeloj županiji. Sada brojimo 43 člana, od kojih je njih 18 stradalo u poplavama, no u podjelu pomoći smo uključili još dvoje naših kolega, članova sindikata Preporod, koji radе u u Pločama, a žive u Metkoviću.

Akcija prikupljanja pomoći je završila. Kakvi su rezultati akcije i jeste li njima zadovoljni?

*Uz po dvije tisuće kuna koje su dodijeljene svakom od stradalih kolega, riječ je o ukupno 40 tisuća kuna, od dvadesetak podružnica našeg sindikata, pa i nekih pojedinačnih članova, prikupili smo 12.750 kuna. Ukupno se dakle radi o 52.750 kn. Mi smo i više nego zadovoljni zbog svake kune koja nam je upućena i želim u ime svojih kolega zahvaliti ne samo na novcu koji je prikupljen, nego i na, što je gotovo još i važnije, osjećaju solidarnosti koji je duboko prože sve nas u školi u ovim blagdanskim danima.

Pomoć je bila upućena našim kolegicama i kolegama po dva osnova. Ukratko nam obrazložite na koji je način i po kojim kriterijima distribuirana?

*Kao što sam već i rekao, temeljem odluke Glavnog vijeća Sindikata, najprije je pristigla pomoć iz same sindikalne središnjice. Naime, novac koji je bio predviđen za kupovinu božićnih poklona za sve članove sindikata preusmjeren je kao finansijska pomoć za dvadesetoro stradalih i to u jednakom iznosu od po dvije tisuće kuna. Materijalna sredstva prikupljena od podružnica još nisu raspodijeljena. Naime, za

jem izjavu o vlastitoj procjeni nastale štete. Ustanovljeno je da je osam naših kolega najviše stradalo, te će se među njima, adekvatno štetni, raspodijeliti prikupljeni novac. No, želim napomenuti još jedan važan pokazatelj sindikalne solidarnosti koja se u ovoj situaciji pokazala u svom najljepšem svjetlu. Između spomenutih dvadeset kolega čak njih devet procijenilo je da im nije potreban čitav iznos od dvije tisuće kuna te su po tisuću kuna vratili kako bi se moglo kvalitetnije pomoći kolegicama i kolegama koji su više stradali. Tako nam je sada preostalo podijeliti oko 21.000 kuna.

Možete li nam navesti konkretni primjer s kojim ste se susreli za vrijeme same akcije?

*Posebno me dirnuo posjet našoj čistačici, gospodi Kaji Manenici koja je kuću kupila prije godinu dana, podigla kredit i netom je uredila kada joj je teško poplavljena. Dvije tisuće kuna pomoći omogućile su njoj i njezinu obitelji dostojanstven Božić i uz rječi zahvalnosti, naša se Kaja rasplakala. Bio je to za mene osobito emotivan trenutak.

Smatrajte li da Sindikat Preporod treba nastaviti s ovakvim akcijama?

*Svakako, jer u ovim teškim vremenima upravo je solidarnost, a ona bi trebala biti osnova funkciranja sindikata, jako potrebna. Osobno sam izuzetno dirnut ovom akcijom, a posebno je važno da su je prepoznali i mladi kolege kojih se troje odmah učlani u sindikat. U svoje ime i u ime svojih kolega izražavam duboku zahvalnost našem Preporodu i svim kolegicama i kolegama koji su nam pomogli u teškim trenucima.

Razgovor vodila: Sonja Mudrić

njihovu je raspodjelu zaduženo poverenstvo od sedam članova među kojima je dvoje teško stradalih kolega, dvoje koji nisu pretrpjeli veću štetu, dvoje kolega koji ne žive u samom Metkoviću i ja, sindikalni povjerenik. Moji su me članovi zadužili da najprije obidem sve postradale te od svakog dobi-

Blagajna uzajamne pomoći Brzo i efikasno rješava Vaše financijske probleme

tel.: 021/ 323 - 036 ili www.sindikat-preporod.hr

DA MI JE BITI ČIMPANZA!?

Gledala sam nedavno dokumentarac o tome koliko se razlikuju načini učenja kod ljudi (djeca) i čimpanza. Odabranoj skupini čimpanza pokazano je na koji način mogu, koristeći se grančicom, doći do bombona skrivenog u ladici. Postupak je uključivao određeni broj lupkanja granom po kutiji, uvlačenje grane u odredene otvore, pa opet lupkanje i na kraju otvaranje ladice s bombonom. Čimpanze su točno ponovile proceduru i došle do nagrade. Zatim je isto napravljeno i sa skupinom djece od 5-6 godina. I djeca su na identičan način došla do bombona. Zatim je demonstracija ponovljena, ali na prozirnoj kutiji i bilo je jasno da su sve predradnje nepotrebne – treba samo otvoriti ladicu i uzeti bombon. Čimpanze su napravile točno to. Djeca su i dalje kuckala, lupkala i zavlaciла granu u otvore... Objašnjenje je u tome što djeca slijede proceduru slijepo vjerujući autoritetu odrasle osobe ne pitajući se o svrshodnosti postupka.

Profesori su velika djeca. Nikad nisu napustili školu – niti mentalno, a niti fizički. Zato već dvije godine provode naputke Ministarstva i vode upravne postupke ne pitajući se može li drukčije, ili barem ne izjašnjavajući se artikulirano o svojim dvojbama. Pa, pokušajmo! Da sam željela biti upravni pravnik završila bih pravo, a ne PMF. Ponekad zamišljam kako bi bilo da tajnika zamolim da napiše pripremu za npr. kolutičavce, a ja će parafirati i potvrditi da je dobro obavio posao!? Svejedno, gubim sate svog slobodnog (neplaćenog) vremena pokušavajući shvatiti i ispoštovati proceduru donošenja pedagoške mjere opomene, ukora... učenicima koji su pet puta zaspali i zakasnili na prvi sat. Pišem neke sumanute prijedloge, jurim za rokovima, gomilam papire...

Taman kad mislim da sam se riješila pedagoških mjeru, eto e-matice! Treba provjeriti podatke, ukucati izmjene, kupiti s poda kosu počupanu u čekanju veze... I sve bih još

stigla napraviti da svaku toliko ne moram odjuriti u razred i odraditi nastavu! Dode mi da predložim da se razrednike oslobodi nastave kako bi u roku obavili sva svoja razrednička zaduženja! Gotovo svakoga dana odigrava se pokoja sjednica RV, obično za vrijeme velikog odmora. Često „uleti“ i NV. Kažu, bolje i to nego da ostajemo nakon nastave? Pa, k vragu, ja ionako ostajem nakon nastave, kako bih inače došla do imenika svog razreda i obavila sve one zadane likove iz prethodnog dijela teksta? Baš me zanima tko je kome dužan – ja državi ili država meni? Za iste novce posao se u zadnjih par godina udvostručio! Sve „novosti“ ugurane su u rubriku „ostali poslovi“. Kako je to moguće? Kako je moguće da jednako traje upisivanje ocjena u matičnu knjigu kao i upisivanje u matičnu knjigu i u e-maticu? Je li itko uzeo štopericu i mjerilo koliko traju pisanje opomene, ekstra razgovor s roditeljima, urudžbiranje, slaganje u dosje, lupanje pečata, zbrajanje izostanaka, razgovori s lječnicima, sjednice RV, upisivanje podataka u e-maticu i sva ostala čuda koja su se u zadnjih par godina namnožila?

Između svih tih zanimljivih upravno-pravnih postupaka treba zaključiti ocjene. Jedan od preduvjeta je i da ste se blagovremeno upisali u termine za pismene provjere znanja. Onda ste morali „proploviti“ kroz „odgovaranja po dogovoru“, uzeti u obzir objektivne okolnosti koje su sprečavale učenike da odgovaraju vaš predmet, uhvatiti maturante u njihovom sve kraćem boravku u školi i imati dovoljan broj ocjena za fer izvođenje zaključne ocjene. To što je cijela procedura zapravo suvišna, barem na polugodištu, nikom nije posebno važno. A kad smo već kod toga, suvišno je i polugodište. Kao što ne možete biti malo trudni, tako ne možete niti uspješno završiti pola školske godine. Koliko bi bilo manje tenzija, neroze, tužbi, žalbi i koliko bi se nastavnih sati dobilo za

ponavljanje, uvježbavanje i slične aktivnosti ako bi se ukinule zaključne polugodišnje ocjene? Uostalom, ako se radi o tome da roditelji trebaju steći sliku o uspjehu svog djeteta, čak ih i zakon obavezuje da se moraju nekoliko puta u toku godine pojaviti na informacijama!

I kad mislite da ste gotovi – nije gotovo! Treba odraditi i Božićni sajam! Zašto bi Sajam trebala organizirati Škola? Gdje je šira društvena zajednica? Čemu služi Vijeće roditelja? Zašto, za promjenu, ne bi profesori bili pozvani na proslavu Božića? Ili bi im se na taj način, nepotrebno i pogrešno, poručilo da su još nekom važni? A kad odradite i taj obvezni lik, i kad Vaši učenici odu na zasluzeni odmor, a sretniji i bogatiji na skijanje, Vi ćete sjediti u (hladnoj?) zbornici i premetati po papirima jer, odmor je za učenike, a ne za Vas. Vi ionako nemate novaca za skijanja, a rodbini Božić i Novu godinu možete čestitati SMS-om. To što ćete biti malo ludahni na početku drugog polugodišta nije ničiji problem nego Vaš. Da ste vrijedili, ne biste u prosjeti niti radili! Uostalom, novi je zakon za takve poput Vas predvidio psihijatrijsku procjenu – pa vidite hoćete li i dalje zabušavati!

Zgroženi idejom sjedenja u zbornici na Staru godinu, neke kolege se namjeravaju ispisati iz Sindikata. Kažu, Sindikat nije stao u našu obranu. Ne pitaju se te kolege je li posao sindikata ispravljanje baš svega čime smo u školi nezadovoljni? S druge opet strane, svaka bi inteligentna prosvjetna vlast trebala shvatiti kako je potreban predah ljudima koji su sva kodnevno na pozornici. Ne izlazi li uostalom i ovo pitanje izvan okvira sindikalne borbe. To pitanje bi mogla rješavati strukovna udruga – profesorska komora.

Kolege čimpanze, ujedinimo se!

Sunčana Kapov

...NOVOSTI.. NOVOSTI..NOVOSTI.. NOVOSTI..NOVOSTI.. NOVOSTI...

8. prosinca Tročlano povjerenstvo Preporoda (Biljana Pavelić, Miljenko Lukiček i Željko Stipić) u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa pregleđalo dokumentaciju o broju članova sindikata u srednjoškolskim ustanovama. Utvrđeno da u dokumentaciji nema podataka iz 21 srednjoškolske ustanove u kojima djeluje Sindikat Preporod. Također, provjerom utvrđeno kako među pristiglim izvještajima ima velik broj izvještaja na kojima nema potpisa ravnatelja srednjoškolske ustanove što je temeljni uvjet da bi se pojedini izvještaj moglo smatrati vjerodostojnjim.

9. prosinca Sindikat Preporod s prigodne tiskovne konferencije obavijestio javnost o tome kako je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa dostavilo netočne i nepotpune podatke Gospodarsko-socijalnom vijeću o broju članova pojedinih srednjoškolskih sindikata. Zatraženo da se sporni podaci dopune, da se dopune svi nepotpuni izvještaji pristigli s terena, da se temeljem potpunih podataka preispita odluka Gospodarsko-socijalnog vijeća i da odgovaraju svi oni dužnosnici koji su pridonijeli slanju netočnih i nepotpunih podataka.

* Predsjedniku Gospodarsko-socijalnog vijeća Božidaru Kalmeti poslan dopis kojim ga se obavještava kako je uvidom u dostupnu dokumentaciju, ostvarenom 8. prosinca 2010., utvrđeno da postoji značajno odstupanje između podatka o broju članova sindikata u srednjoškolskim ustanovama poslanih od strane Ministarstva Gospodarsko-socijalnom vijeću i stvarnog stanja na terenu. Od predsjednika GSV-a zatraženo da se inzistira na dopuni podataka i da se, nakon što pristignu dopunjeni podaci, izmjeni Odluka Gospodarsko-socijalnog vijeća o broju članova i sastavu srednjoškolskog Pregovaračkog odbora.

10. prosinca Održana 44. sjednica Središnjeg odbora Nezavisnih hrvatskih sindikata. Na sjednici se raspravljalio i o Sporazumu između Vlade Republike Hrvatske i sindikalnih središnjica. Pojedinačno se raspravljalio o sva tri dijela Sporazuma, dijelu koji se odnosi na raspisivanje referenduma, dijelu koji se odnosi na izmjene Zakona o radu i dijelu koji se odnosi na traženje rješenja za gospodarske i socijalne probleme. Predstavnik Preporoda je sudionike sastanka izvjestio o uključenosti Nezavisnih hrvatskih sindikata u rješavanje problema protupropisno formiranog srednjoškolskog Pregovaračkog odbora.

13. prosinca Ministru Radovanu Fuchsu poslan dopis kojim ga se obavještava o nevjerodostojnosti podataka o broju članova sindikata u sustavu srednjega školstva. Zatraženo je da se žurno isprave sve nepravilnosti koje su se dogodile u postupku prikupljanja i obrade podataka. Ispravljanje nepra-

vilnosti je pretpostavka preispitivanja Odluke koju je Gospodarsko socijalno vijeće donijelo 29. studenoga 2010. godine. Na kraju dopisa ministar Fuchs je upozoren kako će svaku izbjegavanje utvrđivanja točnih podataka, od strane Sindikata Preporod, biti shvaćeno kao „onemogućavanje Preporoda u pravu na kolektivno pregovaranje, odnosno pogodovanjem sindikalnim kolegama iz Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama“

15. prosinca Održan uvodni sastanak dvaju osnovnoškolskih pregovaračkih odbora. Na sastanku je usuglašen protokol o vođenju osnovnoškolskih kolektivnih pregovora. Sa sindikalne strane u pregovorima sudjeluje 6 predstavnika Sindikata hrvatskih učitelja i 1 predstavnik Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod. Na sastanku su predstavnici obje strane iznjeli svoja očekivanja od kolektivnih pregovora. Predsjednica Pregovaračkog odbora Vlade Republike Hrvatske državna tajnica Dijana Vican istaknula kako očekuje da se pregovori završe do kraja godine.

16. prosinca Pod vodstvom Vladimira Gudelja Velage održana sjednica Županijskog vijeća Splitsko-dalmatinske županije. Na sjednici sudjelovalo i predsjednik Sindikata. Uz teme sa 13. sjednice Glavnog vijeća posebnu pažnju okupljenih povjerenika privukle su informacije s početka osnovnoškolskih kolektivnih pregovora. Nakon sjednice predsjednik se Sindikata sastao s pojedinim ravnateljima splitskih osnovnoškolskih ustanova. Razgovaralo se o aktualnostima kako u osnovnom školstvu tako i o aktualnostima u sindikalnom radu.

18. prosinca Održana sjednica Županijskog vijeća Grada Zagreba i Županijskog vijeća Zagrebačke županije. Sjednice vodili predsjednici županijskih vijeća: Gordana Kovač Bluhu i Vesna Brklijačić. Uz niz aktualnosti u sindikalnom radu, na sjednicama je osobitu pažnju povjerenika privukla informacija o početku osnovnoškolskih kolektivnih pregovora kao i informacija o problemima vezanim uz formiranje srednjoškolskog Pregovaračkog odbora.

20. prosinca Održan 2. sastanak osnovnoškolskih pregovaračkih odbora. Pregovori su vođeni na način da se usuglašavao stavove pregovaračkih odbora oko prvi 20-ak članaka važećeg Kolektivnog ugovora. Pregovaračka strana Vlade RH nije prihvatile argumente oko onih rješenja koja bi dovela do izjednačavanja u pravima zaposlenika u osnovnoškolskim i zaposlenika u srednjoškolskim ustanovama (npr. postotno uvećavanje vrijednosti koeficijenta). Usuglašavanje različitih stavova ostavljeno je za završetak pregovora.

* Održan zajednički sastanak sindikalnih povjerenika iz

osnovnih i sindikalnih povjerenika iz srednjih škola Međimurske županije. Aktivnosti NHS-a, aktivnosti oko formiranja pregovaračkih odbora, početak osnovnoškolskih pregovora – najvažnije su teme o kojima se govorilo. Nakon sastanka održano je i prigodno božićno-novogodišnje druženje povjerenika Međimurske županije.

21. prosinca Održan 3. sastanak osnovnoškolskih pregovaračkih odbora. Kada je postalo očitim da sa strane predstavnika Vlade Republike Hrvatske nema volje za makar i neznatnim pomacima u odnosu na postojeće stanje, sindikalna se strana, usuglašeno, odlučila za prekid pregovora i nastavku kolektivnih pregovora poslije Nove godine.

* Ministar Fuchs u ime Vlade Republike Hrvatske i predsjednik Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama Mihalinec potpisali Kolektivni ugovor za zaposlenike u srednjoškolskim ustanovama. Sadržajno riječ je o uskladivanju granskog Kolektivnog ugovora i Temeljnog kolektivnog ugovora. Ugovorom su zaposlenici u srednjim školama ostali bez dva važna materijalna prava ((božićnica i cipelarina)). Ugovor bi trebao vrijediti do kraja 2014. godine. Nezavisni sindikat je zahvaljujući samostalnosti u pregovorima osigurao više prava za sebe, odnosno prava usmjerenih protiv interesa članova i povjerenika Sindikata Preporod. Potpisivanjem Kolektivnog ugovora, a bez prethodno formiranog pregovaračkog odbora temeljem vjerodostojnih podataka, Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa grubo je favoriziralo Nezavisni sindikat, odnosno djelovalo protiv interesa Sindikata Preporod.

23. prosinca Preporod reagirao priopćenjem na proglašavanje božićnim poklonom srednjoškolskog Kolektivnog ugovora od strane Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama. Priopćenjem se ističe kako je „vrhunac sindikalnog cinizma i omalovažavanja sindikalnog članstva“ proglašiti poklonom Kolektivni ugovor zahvaljujući kojem su zaposlenici u srednjim školama ostali i bez božićnice i bez cipelarine.

28. prosinca Sindikat upozorio javnost i zaposlene u srednjim školama na neprihvatljivost potpisivanja izjava kojima se, pod materijalnom i kaznenom odgovornošću, od radnika traži da se očituju od udaljenosti o mjestu svoga stanovanja do mesta rada, odnosno od mesta stanovanja do stanice međumjesnog prijevoza.

10. siječnja Pod naslovom „Nestrucnost, manjak inspektora i neučinkovitost – obilježja rada prosvjetne inspekcije“ održana tiskovna konferencija s koje su iznesene najvažnije primjedbe na načrt prijedloga Zakona o prosvjetnoj inspekciji. Javna rasprava o Nacrtu traje do 17. siječnja 2011. godine.

24SATA

NOVI LIST

SLOBODNA DALMACIJA

Večernji list

Jutarnji LIST

VJESNIK

4 NOVI LIST Subota, 18. prosinca 2010.

PROSVJETARI U 2011. OSTAJU BEZ BOŽIĆNICE

SPLIT ► Više od 16.000 prosvjetara u slijedećoj će kalendarskoj godini ostati bez božićnice od 1.250 kuna i 3.000 kuna »cipelarine«, što predstavlja težak udarac standardu osnovnoškolskih djelatnika kao najpotplaćenijem dijelu javnih službi, kazao je na današnjoj konferenciji za novinare predsjednik Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod Željko Stipić. Neisplatom božićnice zaposlenima u osnovnim školama uštedjet će se 58 milijuna kuna, a smanjenjem sredstava za prijevoz manje od 47 milijuna kuna, tako da će se na osnovnom školstvu ukupno uštedjeti 105 milijuna kuna. (Hina)

4 www.VJESNIK.hr 24., 25. i 26. prosinca 2010.

»Preporod«: Kolektivni je vrhunac sindikalnog cinizma

ZAGREB - »Proglasiti božićnim darom kolektivni ugovor kojim su zaposlenici u srednjoškolskim ustanovama ostali bez božićnice i mjesnog prijevoza vrhunac je sindikalnog cinizma i najdublje omalovažavanje sviju nas koji radimo u srednjim školama i učeničkim domovima«, poruka je Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu »Preporod«. Eliminaciju Sindikata »Preporod« iz pregovaračkog odbora zaposleni u srednjim školama platit će, dodaje Stipić, s 26 milijuna kuna božićnice i desetak milijuna kuna cipelarine. »Nikad nećemo saznati jesu li se, kako i koliko 'naplatili' visoki državni dužnici, od ministra Radovana Fuchs-a do ravnateljice Vesne Hrovatić, koji su operativno odrali protuzakonito formiranje pregovaračkog odbora«, optužuje Stipić. [M. L.]

prenosimo i tiskam